

Referanser

PASIENTSIKKERHET VED NYE KIRURGISKE OG INVASIVE METODER

Referanser

Publisert 8. februar 2022

ISBN 978-82-8465-021-0

1. Dahl OT, Kjell Magne. Historikk for Norsk Gastrointestinal Cancer Gruppe (NGICG). *Onkonytt*. 2019(1):73-5.
2. Kreftregisteret. Årsrapport for tykk- og endetarmskreft 2020. 2021.
3. Helsedirektoratet. Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for diagnostikk, behandling og oppfølging av kreft i tykktarm og endetarm. 8.utgave. 2020.
4. Larsen IK, Møller B, Johannesen T, Robsahm TE, Grimsrud TK, Larønningen S, et al. *Cancer in Norway 2018: Cancer incidence, mortality, survival and prevalence in Norway*. 2019.
5. Havenga K, Grossmann I, DeRuiter M, Wiggers T. Definition of total mesorectal excision, including the perineal phase: technical considerations. *Dig Dis*. 2007;25(1):44-50.
6. Wasmuth HH, Faerden AE, Myklebust TA, Pfeffer F, Norderval S, Riis R, et al. Transanal total mesorectal excision for rectal cancer has been suspended in Norway. *Br J Surg*. 2020; 107(1):121-30.
7. Wasmuth HA. Hvordan forstå et kirurgisk tilbakeslag? TaTME-saken i Norge. *Kirurg* 2020. 2020.

8. Kreftregisteret. Årsrapport for tykk- og endetarmskreft 2019. 2020.
9. Steigen S. Patologisk vurdering ved rektumcancer. Patologisk vurdering ved rektumcancer. 2014.
10. Wibe AE, Birger Henning. Kirurgisk behandling av endetarmskreft. Tidsskrift for Den norske lægeforening. 2007.
11. Heald RJ, Ryall RD. Recurrence and survival after total mesorectal excision for rectal cancer. *Lancet (London, England)*. 1986;1(8496):1479-82.
12. Sylla P, Rattner DW, Delgado S, Lacy AM. NOTES transanal rectal cancer resection using transanal endoscopic microsurgery and laparoscopic assistance. *Surg Endosc*. 2010;24(5):1205-10.
13. Veltcamp Helbach M, Deijen CL, Velthuis S, Bonjer HJ, Tuynman JB, Sietses C. Transanal total mesorectal excision for rectal carcinoma: short-term outcomes and experience after 80 cases. *Surg Endosc*. 2016;30(2):464-70.
14. Ma B, Gao P, Song Y, Zhang C, Zhang C, Wang L, et al. Transanal total mesorectal excision (taTME) for rectal cancer: a systematic review and meta-analysis of oncological and perioperative outcomes compared with laparoscopic total mesorectal excision. *BMC cancer*. 2016;16:380.
15. Penna M, Hompes R, Arnold S, Wynn G, Austin R, Warusavitarne J, et al. Transanal Total Mesorectal Excision: International Registry Results of the First 720 Cases. *Ann Surg*. 2017;266(1):111-7.
16. Xu W, Xu Z, Cheng H, Ying J, Cheng F, Xu W, et al. Comparison of short-term clinical outcomes between transanal and laparoscopic total mesorectal excision for the treatment of mid and low rectal cancer: A meta-analysis. *Eur J Surg Oncol*. 2016;42(12):1841-50.
17. Hafstad A. Granskning: Ny metode ga flere tilbakefall. *Dagens medisin*, 2019.
18. Warren OJ, Solomon MJ. The Drive Toward Transanal Total Mesorectal Excision - Science or Rhetoric? *Dis Colon Rectum*. 2015;58(9):909-10.
19. Fearnhead NS, Acheson AG, Brown SR, Hancock L, Harikrishnan A, Kelly SB, et al. The ACPGBI recommends pause for reflection on transanal total mesorectal excision. *Colorectal Dis*. 2020;22(7):745-8.
20. Atallah S, Sylla P, Wexner SD. Norway versus The Netherlands: will taTME stand the test of time? *Tech Coloproctol*. 2019;23(9):803-6.
21. Heald RJ, Husband EM, Ryall RD. The mesorectum in rectal cancer surgery--the clue to pelvic recurrence? *Br J Surg*. 1982;69(10):613-6.
22. Wibe AS, E; Bjerkeset, T; Carlsen, E; Langmark, F; Norstein, J; Wiig, J. N.; Søreide, O, pa vegne av Norsk Rectum Cancer Gruppe. Rectumcancerregisteret gir kvalitetsforbedring i kreftbehandlingen. *Norsk Epidemiologi* 2001.

23. Helsedirektoratet. Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for diagnostikk, behandling og oppfølging av kreft i tykktarm og endetarm, 20.juni 2017. 5.utgave, (2017).
24. Gachabayov M, Bergamaschi R. Is taTME delivering? Updates Surg. 2019;71(1):13-5.
25. Hafstad A. Bent Høie (H) vil vite hva som har skjedd. Dagens medisin, 2019.
26. Helsedirektoratet. Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for diagnostikk, behandling og oppfølging av kreft i tykktarm og endetarm, 10.april 2019. 6.utgave. 2019.
27. Hafstad A. Høie pålegger RHF-ene å sende ut bedre pasientinformasjon. Dagens Medisin. 2019.
28. Larsen SG, Pfeffer F, Korner H. Norwegian moratorium on transanal total mesorectal excision. Br J Surg. 2019;106(9):1120-1.
29. Coloproctology ESo. ESCP's 14th Scientific and Annual Meeting 2019. Available from: <https://www.escp.eu.com/conference-and-events/past-conferences/escp-vienna-2019>
30. Helsedirektoratet. Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for diagnostikk, behandling og oppfølging av kreft i tykktarm og endetarm, 11.september.2019. 7.utgave. 2019.
31. Nye Metoder. Transanal total mesorektal eksisjon (TaTME). 2020.
32. Helse- og omsorgsdepartementet. Meld. St. 10 (2012–2013) God kvalitet – trygge tjenester— Kvalitet og pasientsikkerhet i helse- og omsorgstjenesten, (2012).
33. Helsedirektoratet. Nasjonal veileder: Utprøvende behandling - nasjonale prinsipper 2019. Available from: <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/utprovende-behandling>
34. Bjerkeset T, Edna TH. Rectal cancer: the influence of type of operation on local recurrence and survival. Eur J Surg. 1996;162(8):643-8.
35. National Institute for health Care and Excellence (NICE). Transanal total mesorectal excision of the rectum. Interventional procedures guidance [IPG514]. 2015 27.03.2015.
36. TaTME International. International taTME educational collaborative. Available from: https://www.tatme.surgery/?page_id=460
37. Metoder N. Bestillerforum RHF - Arsoppsummering 2020. 2021 05.02.2021.
38. Kørner H. New health technologies--from development to everyday practice. Tidsskr Nor Lægeforen. 2003;123(3):340-3.
39. Black N. Why we need observational studies to evaluate the effectiveness of health care. Bmj. 1996;312(7040):1215-8.
40. Hariton E, Locascio JJ. Randomised controlled trials - the gold standard for effectiveness research: Study design: randomised controlled trials. Bjog. 2018;125(13):1716.

41. Nyberg K, Hedman P. Swedish guidelines for registry-based randomized clinical trials. Ups J Med Sci. 2019;124(1):33-6.
42. Helse- og omsorgsdepartementet. Nasjonal handlingsplan for kliniske studier. 2021.
43. International expert consensus guidance on indications, implementation and quality measures for transanal total mesorectal excision. Colorectal Dis. 2020;22(7):749-55.
44. Fure B, Ormstad SS, Vang VJ, Lauvrak V, Frønsdal KB, Skår Å, et al. Mini-metodevurdering: Rask og trygg innføring av nye metoder i sykehus. Norsk Epidemiologi. 2013;23(2).
45. Folkehelseinstituttet. Den nasjonale databasen for mini-metodevurdering 2020. Available from: <https://www.helsebiblioteket.no/minimetodevurdering>
46. Folkehelseinstituttet. Den nasjonale databasen for mini-metodevurdering. Available from: <https://www.helsebiblioteket.no/minimetodevurdering/sok>
47. Oslo universitetssykehus. Intervensjonssenteret: Oslo universitetssykehus; 2021. Available from: <https://oslo-universitetssykehus.no/avdelinger/teknologi-og-innovasjonsklinikken/intervensjonssenteret>
48. Nasjonalt Servicemiljø For Medisinske Kvalitetsregistre. Norsk register for gastrokirurgi (NoRGast) 2021. Available from: <https://www.kvalitetsregistre.no/register/mage-og-tarm/norsk-register-gastrokirurgi-norgast>
49. Nasjonalt Servicemiljø for Medisinsk Kvalitetsregistre. Om medisinske kvalitetsregistre 2021. Available from: <https://www.kvalitetsregistre.no/om-medisinske-kvalitetsregistre>
50. Guren MG, Kørner H, Pfeffer F, Myklebust T, Eriksen MT, Edna TH, et al. Nationwide improvement of rectal cancer treatment outcomes in Norway, 1993-2010. Acta Oncol. 2015; 54(10):1714-22.
51. Gaard M, Vonen B, Tveit KM, Hoff G, Carlsen E. Eget register for kolorektal kreft. Tidsskrift Norsk Lægeforening. 2007(21):127: 2834-5.
52. Wibe A, Svensson E, Bjerkeset T, Carlsen E, Langmark F, Norstein J, et al. Rectumcancerregisteret gir kvalitetsforbedring i kreftbehandlingen. Norsk Epidemiologi. 2009; 11(2).
53. Helse- og omsorgsdepartementet. Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten 2016. Available from: <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2016-10-28-1250>
54. Helse- og omsorgsdepartementet. Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven), Lovdata. Available from: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-63?qpasient%20og%20brukerrettighetsloven>
55. Helse- og omsorgsdepartementet. Lov om medisinsk og helsefaglig forskning (helseforskningsloven): 2008. Available: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-20-44>

56. Helse- og omsorgsdepartementet. Forskrift om pasientjournal (pasientjournalforskriften), 2019. Available from: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-03-01-168>
57. Helse- og omsorgsdepartementet. Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven), 1999. Available from: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-07-02-64>
58. Norsk senter for forskningsdata. Kvalitetssikring i helsesektoren 2021. Available from: <https://www.nsd.no/personverntjenester/oppslagsverk-for-personvern-i-forskning/kvalitetssikring-i-helsesektoren/>
59. Helse- og omsorgsdepartementet. Meld- St. 7 (2019-2020). Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023. 2019.
60. Norsk Pasientskadeerstatning (NPE). Available from: <https://www.npe.no/no/Om-NPE/>
61. Nye Metoder. Available from: <https://nyemetoder.no>
62. Proba. Evaluering av systemet for Nye metoder i spesialist- helsetjenesten. 2021.
63. Busund R. TAVI – fra utprøvende behandling til rutineinngrep. Kirurgen. 2016.
64. Helsedirektoratet. Saker behandlet av Prioriteringsrådet 2007-2017. Available from: <https://www.helsedirektoratet.no/tema/prioritering-i-helsetjenesten/saker-behandlet-av-prioriteringsradet-2007-2017>
65. Nasjonalt Kunnskapssenter for Helsetjenesten. Kateterbasert implantasjon av aortaklaffer. 2008.
66. Øian PG, Emma; Iversen, Ole-Erik; Grammeltvedt, Gorm A. Etablering av behandlingsmetoder uten kritisk refleksjon. Tidsskriftet for Den norske legeförening. 2021.
67. Storvik AG. Slår alarm om bivirkninger hos norske kvinner etter steriliseringsmetode. Dagens Medisin. 2020.

**Statens undersøkelseskomisjon
for helse-og omsorgstjenesten**

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924